

A woman wearing a wide-brimmed, light-colored woven hat and a purple and green floral patterned apron is sitting on the ground. She is focused on peeling a yellow pineapple with a small knife. The pineapple is resting on a light-colored tray. In the foreground, there is a large orange plastic bucket and a white plastic bucket. A whole pineapple is visible in the bottom left corner. The background shows a sandy area with a stone wall, palm trees, and other people sitting on the ground.

Juta Raudnask

. SAMBA, SAKE

ja

TŠILLIKAUN

MAID JA MAITSEID AVASTAMAS

Juta Raudnask

. **SAMBA, SAKE**
ja
TŠILLIKAUN
MAID JA MAITSEID AVASTAMAS

7 VARRAK

Toimetanud Eha Kõrge
Kujundanud Janika Vesberg
Tekst © Juta Raudnask, 2011
Fotod © Henri ja Juta Raudnask, 2011

ISBN 978-9985-3-2410-3

Kirjastus Varrak
Tallinn, 2011
www.varrak.ee

Trükikoda OÜ Greif

Sisukord

Start	7
Brasilia	11
Argentina	57
Tšiili	79
Samoa	97
Uus-Meremaa	113
Austraalia	131
Malaisia	157
Tai	189
Vietnam	235
Hongkong ja Hiina	265
Jaapan	305
Üks imeline maa	333
Retseptid	335
Kohanimede register	336

Start

Mõte end aastaks kivi kivi haaval üles ehitatud harjumuspärasest elust lahti kiskuda ja maailma avastama minna tundus esialgu, siis kui ta meile pähe turgatas ja seal idanema hakkas, ühtaegu hirmutav ja samas nii põnev, et ihukarvad tõusid püsti ning tekkis tunne, nagu oleks kogu keha rinna alt tühi. Peas tormlesid muremõtted võimalikest probleemidest, ennekõike teel ähvardavatest haigustest, aga ka sellest, kuidas meie tollal kolmeaastane tütar Eva Maria – meile tavaliselt lihtsalt Mann – pidevalt muutuvate olukordade, inimeste ja keeltega harjub. Murdsime pead sellegi üle, kuidas leida tasakaal paratamatu kokkuhoiuvajaduse ning elunautimise vahel – polnud ju mõtet midagi sellist ette võtta, kui siin-seal endale elu väikseid rõõme lubada ei saa. Päikeselistel päevadel hõljusime aga magusates unistustes, mis olid täidetud kõigist neist maitsvatest roogadest, mida oma teel kõige autentsemal kujul proovida saame; kärarikastest turgudest, kus võime osta seni nägemata looduseande; ning kaugegetest metsadest, meredest ja mägedest. Ühel hetkel võtsime südame rindu ja otsustasime, et 2009. aasta mais upitame kukile suured seljakotid, kallistame armsaid sõpru hüvastijätuks ja asume teele. Järgnesid kuud täis pikki nimekirju, tunde internetiavarustes, lugematuid e-kirju ja võrdsetes annustes pabistamist ning ootusärevust.

Meile esitati kuhjade viisi küsimusi, mis panid meid endidki põhjalikumalt mõtlema, kas see idee veidi liiga hullumeelne ei ole. Näiteks uuris nii mõnigi ääri-veeri, kas me ei kardata, et aasta aega pidevalt ninapidi koos olles hakkame teineteisele närvidele käima. Tavaelus pole ju ükski abielupaar 24 tundi ööpäevas ja seitse päeva nädalas koos, ikka käiakse omaette tööl, poes, sõpradel külas. Meie väljavaade oli aga nii mõnelegi hirmuäratav – terve aasta koos abikaasaga ja pealegi ilma vähimagi võimaluseta viia laps vanaema juurde ning ise veidi vabamalt hingata. Arutasime seda kõike omavahel mõnel hilisel öötunnil ja leidsime, et täitsa vabalt võime sellises situatsioonis hakata teineteisele närvidele käima, aga seda ju ette ei tea ja pelga oletuse pärast

oma plaane ümber teha oleks veel suurem hullumeelsus. Kui olukord peaks väljakannatamatuks muutuma, on meil alati võimalus suvalisel ajahetkel koju tagasi pöörduda. Selleks puhuks aga, kui emmal-kummal meist lihtsalt veidi omaette olemist vaja peaks minema, leppisime kokku, et kel selline soov tekib, võtab n-õ vaba päeva ja veedab selle omatahtsi. Kindlustunnet lisas ka asjaolu, et me oleme alati olnud pere, kes veedab keskmisest rohkem aega koos ja kes arutab omavahel läbi ka kõige pisemad otsused. Oleme harjunud koos olema ja meile see meeldib!

Mitmed inimesed, kes meie plaanidest kuulsid, reageerisid suurte silmade tegemisega ja küsisid, kas me ei karda, et meil reisil igav hakkab. „Noh, et kui tööl ei käi... mis sa siis päevast päeva teed!?” Meie olime aga vägagi kindlad, et igav meil juba ei hakka. Me pole lihtsalt seda sorti inimesed, kellel reisil igav oleks. Pigem on igav tööl kui vabal ajal. Pealegi, väike Mann suudab meie aega kindlasti väga põneval moel sisustada. Kui aga küsimuse esitajat meie vastus ilmselgelt ei rahuldanud, lisasime, et vajaduse korral võime ju ka tööle minna. „Meil on täiesti vaba kava, nii et kui meile kuskil meeldib, võime sinna pikemaks jääda ja tööle minna; aga kui kuskil ei meeldi, paneme kohe tuhatnelja ajama!”

Interneti reisifoorumis teiste reisihuvilistega oma reisiplaan arutades esitati meile kõige kummalisem küsimus üldse: „Kas te ei arva, et lapse haridustesse jääb nii kaua lasteaiast eemal olles auk sisse?” Ausalt öeldes olin ma lausa jahmunud seda lugedes. Sellist haridust, mille laps saab terve aasta maailmas reisides, pole võimalik üheski lasteaias saada. Ja lugema, kirjutama, arvutama suudab oma last õpetada iga lapsevanem. Pigem tundsimme pisut muret selle üle, kuidas reis Mannile psüühiliselt mõjuda võib. Lohutasime end mõttega, et oma vanematega koos olemine on sellises eas lapsele kõige olulisem, ja plaanisime oma reisi nii, et tempo oleks lapsele kohane ning programm sisaldaks piisavalt palju talle huvipakkuvat.

Ent vahetevahel käis peast läbi ka hirmutav mõte – aga kui midagi juhtub tervisega... Eriti just väikse Manni tervisega. Me ei annaks endale ju iial andeks, kui veame lapse sellisele reisile kaasa ja siis midagi tõsist juhtuks. See mõte taandus enamasti, kui endale meelde tuletasime, et ka Tallinna–Tartu maanteel või kus tahes mujal Eestis võib tervisega jumal teab mida juhtuda. Õnnetuse eest pole keegi kuskil kaitstud! Lisaks tavalistele tervisega seotud hirmudele möllas meie Eestist lahkumise ajal mujal maailmas, peamiselt just Lõuna-

Ameerikas, saatuslik seagripp. Otsustasime seda asjaolu lihtsalt ignoreerida. Tegelikult läks nii, et kuu aega pärast meie reisi algust oli seagripp jõudnud ka Eestisse ja saime aru, et pole see oht kuskil olematu.

Meie eesmärgiks oli võimalikult palju kogeda ehedat kohalikku elu ja see-tõttu otsustasime alati kui võimalik peatuda peredes. Muidugi mõista oli oma osa ka selles, et aasta aega ringi rännates on eelarve vägagi pingeline ning sel moel sai hulga raha kokku hoida. Tagantjärele peame aga tunnustama, et meie reis oleks olnud vähemalt poole vaesem, kui oleksime hotellides peatunud. Pered, kes meid oma ellu võtsid, andsid meie reisile kõige kirkamad värvid ja aktsendid. Saime endale sõpru kogu maailmast – neile mõeldes läheb süda soojaks ja näole tuleb naeratus. Nägime, et kõikjal leidub häid inimesi, kelle südames ja kodus on kohta võhivõõrastele, kelle heaolu nimel on nad valmis loobuma omaenda mugavustest, ööunest, oma voodist, kodusest privaatsusest ja paljust muust. Seda kõike ilma nähtava materiaalse kasuta, puhtast headusest ja soovist teisi aidata.

Reisile mõtetes tagasi vaadates tundub lausa uskumatu, et kõik sujus pea-aegu viperusteta. Peame vist pidama pika tänukõne oma kaitseinglitele. Ei sattunud me suurtesse õnnetustesse ega saanud külge raskeid haigusi, pääsesime vaid mõne ehmatusega, mis reisile pisut vürtsi lisasid!

Julgege unistada, sest unistustel on komme täide minna! Seni aga mõnusat reisimist koos meiega selle raamatu lehekülgedel!

Juta, Henri ja Eva Maria

Brasiilia

Saabume Brasiiliasse ööpimeduses – kellaajal, mida ükski terve mõistusega inimene ei soovitaks omapead kurikuulsasse Riosse jõudmiseks. Minu kõrvu jõudnud lood metsikult lokkavast kuritegevusest on mind tundlikuks teinud: näen juba igas tõmmus mehes, kes lennujaama esisel üsna inimtühjal kõnniteel jalutab, potentsiaalset röövlit ja kujutan vaimusilmas ette, kuidas ta järgmisel hetkel taskust püstoli haarab ning selle mulle meelekohale surub. Rahustan end mõttega, et selliste tegelaste jaoks oleme taskusse mõnikümmend kohalikku riaali torganud, ja otsin Henrilt julgust juurde. Tegelikuses selgub, et tegu on väga abivalmitel inimestega. Õnneks oleme enne reisi algust selgeks õppinud mõned portugali keelsed sõnad ja varsti aitabki üks minu kujutlustes gangsteriks tituleeritu meil õiget bussi leida.

Meie sihtkohaks on keraamikakunstnik Katya kodu Rio de Janeirost üle lahe asuva Niterói väikelinna käänulisel tänaval. Tema saadetud kirjas seisis, et võime võtta takso või kasutada ligi sada korda odavamalt ühistransporti. Kuna oleme tulnud seiklema ja seda mitte just eriti pikaks venitatava eelarvega, valime odavama variandi. Bussiaknast paistvad grafitid täis majaseinad ja üksikute põlevate tänavalaternate alla kogunenud kambad ei lisa mu väsinud peasse, mis juba niigi hallutsinatsioonide näeb, just usaldust. Varsti avastame, et meil pole õrna aimugi, kus me maha peame minema. Katya on unustanud varustada meid sellise vähetähtsa infoga, et peame bussijuhile õiges kohas ise peatuse vajalikkusest märku andma. Liiatigi pole peatustel üldse nimesid. Kuidagi pursime kokku paar vajalikku portugali keelset lauset ja peagi seisavad meie kolm rampväsinud keha tänaväärel – meie selja taga loksuvad kuuvalguse käes helkivad merelained inimtühjale rannale, silmapiirilt paistavad tuhanded säravad Rio tuled, valgustatud Suhkrupeamägi ja kuulus Lunastaja Kristuse kuu. Tõmbame sõõmu meresoola-, troopikakuumuse- ja põnevusesegust

◀ *Kaunitar Rio.*

õhku ninna ja asume sellest uut jõudu saanuna tundmatust tänavakeerisest otsima Katya maja.

Numbri 6 leiame kõrge kivimüüri sisse ehitatud trellitatud raudväravalt. Laseme kella ja sale tõmmu kaunitar Katya juba naeratabki meie ees. Panen tähele, et tema ilusat nägu raamivad kõrged põsesarnad ning sügavad mustjaspruunid silmad. Ronime üheskoos mööda kitsast treppi mäekülge pidi üles. Ümbritsetuna tihedatest lõunamaistest taimedest möödume Katya ateljeest, läbime peamise elumaja ning ronime veelgi kõrgemale, kus asub meie kasutusse antav külalistetuba. Täname võõrustajat ja vajume esimesel võimalusel voodisse. Üleväsimus toodab veel mõnda aega asjatuid hirme ja toob nähtavale pimedas toas ringi hõljuvad võõrad vaimud. Tundmatute lindude ja putukate hääled tunduvad kurjakuulutavad. Lõpuks vajuvad silmad kinni teadmises, et hommik on õhtust targem.

Hommikul tervitavad meid aknakatte vahelt sisse tungivad päikesekiired, mis maalivad vanas majas ringi hõljuvale tolmule heledaid jooni. Needsamad looduse hääled, mis vaid mõne tunni eest hirmust kananaha ihule tõid, panevad nüüd südame põnevusest kiiremini põksuma – me olemegi Brasiilias! Maria kuuleb allkorruselt Katya väikese tütre Katherina kilkeid ja kiirustab end riidesse sättima. Kohe kui me massiivse puidust ukse lahti lükkame, hoovab vastu niisket kuumust... ja mõrkjasmagusat kohvilõhna.

Lisaks Katyale ja tema suurte heledate lokiidena rõõmust rõkkavale tütrele Katherinale askeldavad majapidamises tumedanahalised koduabilised eesotsas noore Gabrielaga, kes elabki Katya juures. Laste mänguga ühineb ka oma pikki kõrvu lehvitatav iiriskommikarva kokkerspanjel Spot. Laual on pikkade pragudega valge kann kanget Brasiilia kohvi, poolik pakk krõbedaid maisiküpsiseid ja kausike kohaliku kreemjuustuga küpsiste peale määrimiseks. Valame kumbki endale tassitäie ja istume terrassile, mis on sisustatud juba Katya vanavanemate ajast majas olnud valge nikerdatud mööbliga ning millelt avanuvad vaated otse aias asuvasse viljapuu-džunglisse. Aeg-ajalt lendab mõne õie juurde värviline linnuke ja nokib meile etendust pakkudes magusat nestet.

Katya teeb ettepaneku jätta lapsed Gabrielaga koju mängima ja minna kohe Niterói kalaturule. „Mida varem me lähme, seda värskeemat leiame,” selgitab ta meie tagant kiirustamist. Mina kõhklen veidi, aga imekombel on Maria rõõmuga nõus. Istume Katya pisikesse autosse, millel pole vist küll lapikestki mõlkideta plekki. „Auto on siin tarbeese, mida väiksem ja koledam auto sul

on, seda parem – ilusad masinad lähevad kiiresti varaste saagiks,” tuletab ta meile taas kord meelde Brasiilia pahupoolt.

Kalaturg tegutseb ilmetus kitsas majas, mille kahel küljel on pikad mere-
ande täis letid ja lõpus asub kalurite pühakule São Pedrole pühendatud altar. Kuju jalamile on kuhjatud värskeid lilli ja ümberringi põlevad kümned küün-
lad. Ninna torkab tugev mere lõhn, mis on värske nagu hommikune kaste. Letid on lookas igas suuruses ja värvis kaladest, tuunidest, väikestest haidest ja muudest äratuntavatest tegelastest. Lisaks laiutavad laudadel kuhjad meile täiesti tundmatutest ja enne nägemata mereelukatest. Eriti hakkab mulle sil-
ma tumepunane hiiglaslike punnis silmadega koerkala. Nii punnis silm saab tähendada ainult seda, et alles paari tunni eest ujus ta veel rõõmsalt meres. Lettide taga seisavad määrdunud valgetes kitlites tursked Brasiilia mehed, kes suurte kirvestega poolemeetrise läbimõõduga kalu raiuvad, metsiku kiirusega krevette puhastavad ja näilise kergusega austreid avavad. Taustaks kõlavad nende pidevad hõiked, mis omamoodi turumeeleolu tekitavad.

Otsustame koju viia liuatäie austreid eelroa tarvis ning Katya palub müüjal meid õpetada, kuidas need sitked karbid koduste vahenditega kõige hõlpsamini lahti teha. Kilekotid saavad kala ja krevette tihedalt täis. Katya näitab näpuga üles teise korruse poole ja räägib, et soovijad saavad sealsetes söögikohtades alt turult ostetud värske kala või mereannid meelepärasel moel lasta ära küp-
setada ja külma Brasiilia õlle kõrvale nahka pista. Mõte on ahvatlev, aga sel korral lähme siiski koju. Siis me veel ei tea, et juba paari nädala pärast oleme siin tagasi ja istume lõbusa seltskonnaga just sealsamas teisel korrusel, ees värsked mereannid ja külm Brasiilia õlu.

Pärast vaevarikast võitlust saame austrid avatud. Kui oleme asjaga ühele poole saanud, jooksevad meie käed verd ja mitu teravat nuga on kõveraks kangutatud. Pigistame austritele sidrunimahla ja naudime õrna meremaitset. Krevetid saavad pannil seltsiliseks veidi oliiviõli ja küüslauku. Tuunikala val-
mistab Katya aga pearoaks, keerutades kalatükke esmalt ürdi ja musta pipra segus ning siis kergelt kuumal pannil praadides!

Hämar valgus, õuest kostvad õhtu hääled ja jagatud toit tekitavad sellise sünergia, mis paneb inimesed rääkima kõige isiklikumatest asjadest. Katya uurib ääri-veeri, kas Maria sündis loomulikul teel. Olen pisut hämmingus. Mit-
te et mul selle teema vastu midagi oleks, aga ei osanud kuidagi sellist küsimust oodata. Kuni mina hetkelise pausi vältel oma segadusega võitlen, hakkab Katya

Tuunikala mustas pipras Katya moodi

Kahele-kolmele

VAJA LÄHEB:

400 g tuunikalafileed
100 ml musta pipart
mitu peotäit lehtpeterselli
mitu peotäit koriandrilehti
mitu peotäit rohelist sibulat
1 sidruni mahl
3 spl oliiviõli
meresoola maitsestamiseks

TEE NII:

Lõika kala umbes 4 × 4 cm suurusteks kuubikuteks. Suru pipar uhmris puruks. Haki petersell, koriander ja roheline sibul hästi peeneks. Sega ürdid purustatud pipraga. Lisa sidrunimahl ning oliiviõli. Keeruta tuunikalatükke selles segus. Prae kuival pannil kergelt igalt poolt, nii et tükid jääksid seest veel roosaks. Maitsesta meresoolaga.

ise rääkima. „Brasiilias on sünnitamise lood halvasti! Peaaegu kõik lapsed sünnivad keisrilõike abil.” Minu imestusest kõrgele tõstetud kulme nähes jätkab ta: „Asi on selles, et arstide palgad on väiksed ja keisrilõike eest saavad nad rohkem tasu kui loomuliku sünnituse vastuvõtu eest. Nii surub iga arst tulevasele emale peale plaanilist keisrit.” Katya vakatab ja jääb mõttesse. „Jeerum,” ütlen mina, „see tundub kohutavalt ebainimlik! Kas Katherina niimoodi siis sündiski?” Ei, Katya sellistele provokatsioonidele ei allunud. „Arst ütles mulle kaks nädalat enne sünnitust, et kui ma keisrilõikega ei nõustu, siis tema enam minu arst ei ole. Ütlesin siis, et ärgu olgu!” kirjeldas Katya otsusekindlalt paari aasta taguseid sündmusi. „Ema ja õed pidid hulluks minema murest, et kust ma niimoodi viimasel minutil arsti leian, aga õnneks on siiski ka siin aatelisi arste, nii et Katherina sündis nii, nagu ta sündima pidi!” Jään jupiks ajaks mõttesse. Esialgu tundub lugu ennekuulmatu ja alatu, siis aga mõtlen, et maailm kubiseb kohtadest, kus igasugune korralik arstiabi on kättesaamatu luksus. Siin on see vähemalt olemas, mis siis, et pisut kummalisel ja pealesurutud viisil.

Kleenuke tumedanahaline koduabiline Gabriela töötab minu meelest varalgest hilisööni, iga päev, puhkepausideta. Ta ei tundu kõrvalt vaadates kurnatud ega kurb. Temast ei jää muljet kui orjast. Iga päev vaatan, kuidas ta võtab väikse Katherina kaissu ja jääb temaga teleka ette multikaid vaatama, samal ajal kui Katya restorani õhtust sööma läheb. Tean, et kuskil kaugel on verinoorel Gabrielal endal kolm väikest last, kellega ta haruharva kohtub, mõnel üksikul pühapäevahommikul või siis, kui Katya reisima läheb. Aga ta saadab koju raha ja see on Gabriela vaesele perele praegu esmatähtis. Lapsed kasvavad vanaema hoole all. Aga mina olen pärit teisest maailmast. Maailmast, kus kõht on täis ja tuba soe ning peas keerleb mõte, et raha ei kaalu üles lapsega koos olemata tunde. Tema maailmas aga kaalub.

Päevad Katya hubases kodus mööduvad mõnuses rütmis. Kuna ta ise on surfihull, siis käime koos lähedalasuvas Itacoatiara rannas, kus lained on elu-ohtlikult kõrged ja teravad. Katya on vees nagu kala, ta võtab Katherina ja Maria käekõrvale ning läheb vette hullama. Mina, kes ma end suurtes lainetes just kõige tugevamalt ei tunne, eelistan jääda kuumale rannaliivale peesitama, kaasas rannakioskist ostetud kalakoogid ja banaanipirukad. Nädalavahetusel on rand täis pruuniksi päevitunud noori. Mehed on saledad ja sportlikud, iga lihas päikese käes säraval kehal perfektselt välja joonistumas. Ise on nad oma heast välimusest ilmselgelt teadlikud ja kõnnivad kerge üleolevuse ja omaniku-

Itacoatiara rannal.

tundega aeglaselt mööda rannaliiva. Naised see-eest on üllatavalt vormikad. Peab aga ütleva, et nende pronksikarva nahk sobib hästi kaunite naiselike kurvidega, mida mõnest üksikust kohast katavad värvikirevad bikiinitükid. Ise nimetavad brasiillased oma bikiine hambaniitideks ja tuleb tunnistada, et ega nad tõepoolest just palju rohkem ei kata, kui seda hambaniit teeks. Minu kõige pisemad bikiinid näevad nende kõrval välja, nagu need oleksid vanaemalt laenatud. Samas ei usu ma, et eurooplase valge naha kõrval need hambaniidid väga esteetilised paistaksid, ja jään enda omade juurde kindlaks. Vahepeal tuleb Katya koos lastega puhkama ja räägib, kuidas tema kadunud isa oli kõik lapsed juba päris pisikestena ritta võtnud, igaüks järgmisel käest kõvasti kinni hoides, ja suurtesse lainettesse viinud. Just sellistesse teravatesse ja salakavalatesse, nagu sel päeval Itacoatiaras möllavad. Ja nii õppiski Katya merd armastama, mitte

kartma. Isegi mina kõrvalseisjana tunnen seda rahu ja kindlust, mis Katyat meres olles valdab. Lausa imestan, et mul puudub igasugune hirm, kui Maria temaga lainetesse hullama läheb.

Paar päeva uude kliimasse ning ajavööndisse sisse elanud, värskete sõprade ning Brasiilia köögiga tutvunud, otsustame sõita praamiga üle lahe väikse Niterói suurde naaberlinna Rio de Janeirosse. Päike paistab rõõmsalt, aga ausalt öeldes on olemine isegi veidi kõhe. Nii palju õudusjutte on selle linna kuretegelikest tänavatest kirjutatud. Mäletan hästi üht loetud artiklit, mille autor, mitu aastat Brasiilias elanud noormees, ütles, et siin veedetud aeg oli tema elu parim ja seda hoolimata mitmest relvastatud röövist, mille ohvriks ta langes. Üks neist toimus minu meelest lausa päise päeva ajal rahvarohkes Copacabana rannas. Vaid vajaminev rahasumma kotis, püüame manada näole ilme, justkui teaksime täpselt, kuhu teel oleme. Jumal teab, kas meil tuleb näitlemine eriti hästi välja või ei taha pisikest kasvu *carioca*dest pätid korvpallurimõõtu eesti mehega rinda pista, igatahes kõikvõimalikest probleemidest me pääsesime.

Rio kesklinn on täis lärmi ja saginat. Igal nurgal asub väike püstijalabaar, mille värskelt pressitud mahlade nimekirjas on mitukümmend tuntud ning tundmatutest puuviljadest valmistatud nestet. Kohalikud soovivad viimasel ajal kogu maailmas laineid löönud *acai* marja mahla. Proovime siis ära. Mahlast on asi kaugel, esialgne pilk paksule tumelillale pastale on ehmatav. Aga tulemus pole üldse paha. Paar suutäit harjumist ja juba võiks öelda, et *acai* maitseb meile. Plusspunkte lisab ka teadmine, et kummutame parajasti kõrist alla puhast vitamiini, tugevdame organismi enne pikka ja katsumusterohket maailmareisi. *Acai* järele haaramine ka hiljem oma Brasiilias oleku jooksul, kui on vähegi tunne, et tervis soovib meid maha jätta. Näiteks õhtul pärast kõrge mäe otsa Rio linna kohale püstitatud kuulsa Kristuse kuu külastamist, kui me ei suutnud ette näha, et tipus on jääkülm ja selga tulnuks panna veidi rohkem kui õlapaeltega särk ning lühikesed püksid.

Võtame eesmärgiks Rio vanima linnajao Santa Teresa külastamise. Möödume hüpermodernsest, metalset halli Egiptuse püramiidi meenutavast São Sebastião katedraalist, kui märkame, et veidi eemal on suure tänava vallutanud skandeeriv rahvahulk. Mõtleme, et vahest saame sellest möllust rohkem sotti järgmise päeva ajalehtedest. Aga võta näpust! Rios on märatsevad massid nii tavaline, et Brasiilia suurima kütusekontserni Petrobrasi tegevuse vastu skandeerijad ei teeni järgmise päeva meedias ära pisikest nupukestki. Trügime

Moqueca kalaga Gabriela moodi (*Moqueca baiana*)

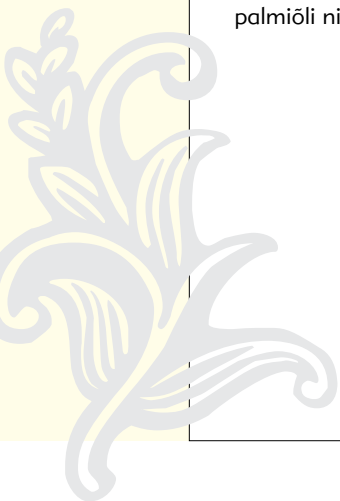
Kolmele-neljale

VAJA LÄHEB:

peotäis värsket peterselli
peotäis värsket koriandrit
1 keskmise suurusega sibul
3 küüslauguküünt
2 suuremat tomatit
1 punane paprika
1 kollane paprika
300 g valge kala fileed
300 ml kookospiima
1 spl palmiõli (kui seda ei õnnestu saada,
võib asendada maapähkliõliga)

TEE NII:

Haki kõik köögiviljad ja ürdid ning prae oliiviõlis poolpehmeks.
Lisa umbes 3 × 4 cm suurusteks tükkideks lõigatud kala, 30 ml vett,
palmiõli ning kookospiim. Hauta, kuni kala on küps. Serveeri riisiga.

*Kalamehed rannas
moqueca't valmistamas.*

